

Forslag til planprogram

Hovedplan for vann og avløp

2027 – 2037

Innholdsfortegnelse

Innholdsfortegnelse	2
1. Innledning	2
2. Planprosess og medvirkning.....	4
3. Utredningsbehov	5
4. Planperiode	6
5. Forholdet til konsekvensutredning.....	6
6. Ferdig kommunedelplan	6
7. Fremdriftsplan.....	6

1. Innledning

1.1 Bakgrunn

Stor-Elvdal kommune har ikke en oppdatert hovedplan for vann og avløp. Det er ønskelig å etablere en kommunedelplan som skal være kommunens overordnede plan for alt som omfatter vannforsyning og avløpshåndtering, tilpasset kommunens styringsverktøy Framsikt.

Politisk forankring av prosess og plan er vesentlig for å sikre gjennomføring av vedtatte tiltak, og det anbefales derfor at planen utarbeides som en kommunedelplan.

1.2 Om planprogrammet

Stor-Elvdal kommune skal utarbeide en hovedplan for vann og avløp. Hovedplanen skal ha status som tematisk kommunedelplan i henhold til plan- og bygningsloven.

Tabellen i punkt 7 viser utkast til fremdrift, det kan underveis være behov for å gjøre tilpasninger.

1.3 Planarbeidets formål

Kommunedelplanen skal være et politisk styrende dokument for vann- og avløpssektoren i Stor-Elvdal kommune, og har som formål å skape en forståelse for utfordringer og muligheter innenfor sektoren. Den skal videre danne grunnlag for nødvendige beslutninger innenfor sektoren, og være retningsgivende ved rullering av kommuneplan, budsjettarbeid og økonomiplan. Dokumentet vil gi konkrete prosjekt- og tiltaksforslag som skal gjennomføres innen tidshorizonten som angis, i tillegg til å beskrive mer langsiktige planer og målsetninger.

Overordnet mål for vannforsyningen i Stor-Elvdal kommune er at alle som er tilkoblet kommunal vannforsyning skal ha tilgang til nok vann, og at dette har en kvalitet som tilfredsstiller drikkevannsforskriftens krav. Videre er det kritisk for forsyningsikkerheten av lekkasjeprosenten reduseres for et av vannverkene.

Overordnet mål for avløpshåndteringen er å sikre et velfungerende avløpssystem slik at det ikke oppstår skadelige oversvømmelser, lokal forurensing eller andre miljøulemper. Videre er det et mål at avløpssystemene tilpasses fremtidens klima, og at spillvann og avløpsvann i form av regnvann og annet overvann ikke medfører miljøulemper eller andre skader.

Handlingsplanen og tiltak skal bidra til oppfølging av EUs vanndirektiv, og på sikt klimanøytralitet i sektoren.

Generelle formål:

- Forankre planarbeidet blant kommunens politikere, innbyggere og næringsdrivende
- Sikre at hensynet til miljø, ressurser og samfunn blir hensyntatt i arbeidet
- Kartlegge status for vann- og avløpssektoren i kommunen

1.4 Rammebetingelser – tidligere planer

Kommunal vannforsyning og avløpshåndtering skal innfri krav i overordnet regelverk, herunder drikkevannsforskrift, vannforskrift (vannmiljø) og forurensingsloven/forskriften.

Stor-Elvdal kommune har i dag en Hovedplan for vann og avløp for perioden 1996 – 2006. Med bakgrunn i dette er det hensiktsmessig å etablere en ny hovedplan/kommunedelplan.

Det er forankret i Stor-Elvdal kommunes planstrategi at kommunen skal revidere Hovedplan for vann og avløp i denne planstrategiperioden.

1.5 Lov

Aktiviteten innenfor tjenesteområde vann- og avløp reguleres gjennom en rekke lover og forskrifter. Lover og forskrifter som i særlig grad påvirker kommunens prioriteringer er:

Lover	Forskrifter
<ul style="list-style-type: none"> • Plan- og bygningsloven • Lov om kommunale vass- og avløpsanlegg • Forurensningsloven • Lov om folkehelsearbeid • Matloven • Sivilbeskyttelsesloven	<ul style="list-style-type: none"> • Byggteknisk forskrift (TEK17) • Drikkevannsforskriften
<ul style="list-style-type: none"> • Helseberedskapsloven	<ul style="list-style-type: none"> • Forurensningsforskriften • Forskrift om miljørettet helsevern • Forskrift om organisk gjødsel • Internkontrollforskriften om næringsmidler
<ul style="list-style-type: none"> • Vannressursloven	<ul style="list-style-type: none"> • Forskrift om kommunal beredskapsplikt • Forskrift om krav til beredskapsplanlegging og beredskapsarbeid
<ul style="list-style-type: none"> • Havne- og farvannsloven • Arbeidsmiljøloven • Lov om offentlige anskaffelser • 	<ul style="list-style-type: none"> • Damsikkerhetsforskriften • Vannforskriften • Internkontrollforskriften • Forskrift om offentlige anskaffelser

2. Planprosess og medvirkning

Kommunestyret er vedtaksmyndighet og har det overordnede ansvaret for kommunens planarbeid. Det administrative ansvaret ligger hos sektorleder Samfunnsutvikling. Eiendom og Teknisk drift innehar prosjektlederrollen, mens planen utarbeides av en ekstern konsulent, Driftsassistansen i Hedmark, på vegne av Stor-Elvdal kommune.

For å sikre god kvalitet på arbeidet vil flere personer fra sektoren bidra sammen med konsulent. Ved behov vil det nedsettes referansegrupper (ressurspersoner).

Kommunens planarbeid følger prosedyrekravene i plan- og bygningsloven. Dette innebærer at planoppstart skal offentlig kunngjøres, og at offentlige organer og andre interessenter varsler spesielt. Kunngjøring og varsling skal kort beskrive formål og viktige problemstillinger for planarbeidet. Planprogrammet sendes ut på offentlig ettersyn, med en frist for uttalelse på minst 6 uker.

Planprogrammet skal fastsettes av kommunestyret.

Planprosess:

1. Utkast til planprogram
2. Kunngjøring av oppstart og høring av forslag til planprogram
3. Vedtak av planprogram

4. Utarbeidelse av forslag til kommunedelplan
5. Førstegangs politisk behandling av kommunedelplan
6. Høring av forslag til og offentlig ettersyn av kommunedelplan
7. Annengangs politisk behandling av kommunedelplan
8. Endelig vedtak av kommunedelplan i kommunestyret
9. Kunngjøring av planen

2.1 Medvirkning

Alle som fremmer planer etter plan- og bygningsloven har ansvar for at berørte og andre interesserte får mulighet til å medvirke i utformingen av planer, jf. regjeringen.no

I et demokratiperspektiv er det viktig at alle interesser høres. Medvirkning kan bidra med viktig kunnskap, fremme kreativitet i planleggingen og dermed gjøre planene bedre.

Videre kan medvirkning bidra til å skape nødvendig forståelse for ulike synspunkter og interesser, og gjennom dette redusere et eventuelt konfliktnivå. En godt gjennomført medvirkningsprosess vil kunne bidra til større forankring og oppslutning om planen.

Arenaer for medvirkning:

- Forslag til planprogram – offentlig høring hvor det gis mulighet for innspill til både planprogrammet og planarbeidet generelt. Vedtak av planprogram blir gjort etter at innkomne merknader er behandlet.
- Kommunedelplan – dokumentet legger ut på høring og offentlig gjennomsyn, med mulighet for innspill og kommentarer før endelig vedtak av planen.
- Prosjektmøter med representanter fra sektoren og eventuelle ressursgrupper. Statusoppdatering, aktuelle temaer og utfordringer er gjenstand for dialog.

3. Utredningsbehov

Viktige forhold som ønskes utredet i planprosessen.

1. Kartlegging og beskrivelse av den generelle tilstanden for eksisterende ledningsnett og tekniske installasjoner.
2. Kartlegging av behovet for fornyelse av eksisterende ledningsnett, pumpestasjoner, høydebasseng mm.
3. Kartlegging av behovet for nye ledningsnett, høydebasseng, pumpestasjoner, mm.
4. Kartlegging av behovet for fornyelse av vannbehandlingsanlegg og avløpsrensaneanlegg.
5. Kartlegging av kapasitet på eksisterende ledningsnett
6. Gjennomgang av eksisterende rutiner og beredskapsordninger som skal sikre tilfredsstillende drift ved uønskede hendelser.
7. Økonomi og kommunale gebyrer

4. Planperiode

Kommunedelplanen utarbeides for perioden 2027-2037. Langsiktige løsninger for vannforsyning og avløpshåndtering legges til grunn, med investeringsplan og handlingsplan som omfatter tiltak på både kort og lang sikt.

5. Forholdet til konsekvensutredning

Det er vurdert at planen ikke omfattes av krav om konsekvensutredning etter forskrift om konsekvensutredning §§ 6-8. jf. vedlegg I og II. Planen legger ikke til rette for tiltak som kan få vesentlige virkninger for miljø og samfunn, og utløser derfor ikke krav om konsekvensutredning etter plan- og bygningsloven. Eventuelle større tiltak som følger av planen vil ved behov bli avklart gjennom egne reguleringsplanprosesser, herunder vurdering av krav til konsekvensutredning.

6. Ferdig kommunedelplan

Ferdig kommunedelplan skal omfatte følgende:

- Informere om rammebetingelser (lover, forskrifter og kommuneplan)
- Beskrive målsettinger innenfor vann- og avløpshåndteringen
- Gi en oversikt over tilstand på dagens anlegg, og beskrive fremtidig behov og utfordringer
- Beskrive nødvendige tiltak på kort og lengre sikt, samt prioritere mellom tiltakene
- Inkludere handlingsplan med kostnadskalkyler for planlagte tiltak og forventet anleggsfornying
- Vurdere økonomiske konsekvenser av planlagte tiltak og beregne gebyrutviklingen.

Ferdig kommunedelplan vil være tilpasset Framsikt, som vil sikre bedre muligheter for målstyring og gjøre det enklere å orientere seg i dokumentet.

7. Fremdriftsplan

Beskrivelse	Periode
Planprogram	
1. Utarbeidelse av planprogram	Mai 2026
2. Behandling av planprogram i formannskap	Juni 2026
3. Varsel om oppstart med høring av planprogram (6 uker)	Juni-august 2026
4. Behandling av innkommende merknader og innspill, godkjenning i formannskapet	August-sept. 2026
5. Fastsetting av planprogram i kommunestyret	September 2026

Planarbeid

1. Oppstart og innledende arbeider	Mai – sept. 2026
a. Avklaring av innhold, omfang og metodikk	
b. Innsamling og systematisering av data	
c. Identifisering av hovedproblemstillinger	
2. Vurdering av valg og løsninger	Sept. -november 2026
a. Gjennomgang av aktuelle løsninger, vurderinger av områder med ytterligere utredningsbehov	
b. Oppstilling av aktuelle tiltak	
c. Diskusjon og avklaringer om løsninger	
d. Eventuelle delutredninger for evt. temaer som krever det	
e. Tekniske og økonomiske vurderinger	
3. Konklusjon og saksbehandling	Nov. 2026 – januar 2027
4. Planforslag til 1. gangs behandling	Februar 2027
5. Planforslag – høring og offentlig ettersyn	Februar -mars 2027
6. Planforslag - 2. gangs behandling	Mai- juni 2027
7. Kunngjøring av plan	Juni 2027